04/09/2024

4 Σεπτεμβρίου: Εορτάζει ο Άγιος Άνθιμος Κουρουκλής

/ Βίοι Αγίων

Σήμερα, 4 Σεπτεμβρίου, η Εκκλησία εορτάζει τη μνήμη του Αγίου Ανθίμου Κουρουκλή, του Προφήτου Μωυσέως, του Ιερομάρτυρος Βαβύλα Αντιοχείας, των τρισχιλίων εξακοσίων εικοσιοκτώ Μαρτύρων και της Αγίας Ερμιόνης, μίας από τις θυγατέρες του Αποστόλου Φιλίππου.

Άγιος Άνθιμος Κουρούκλης: Ο αόμματος φλογερός ιεραπόστολος

- ***Γράφει ο Λάμπρος Σκόντζος, Θεολόγος***

Βασικό στοιχείο της εκκλησιαστικής μας ζωής είναι η ιεραποστολή. Η διδαχή των αρχών της σώζουσας πίστεώς μας, σε ανθρώπους που είτε δε γνώρισαν την διδασκαλία του Χριστού, είτε την γνώρισαν πλημμελώς. Οι Πατέρες της Εκκλησίας μας ενέταξαν στην ποιμαντική τους διακονία και την ιεραποστολή. Ένας μεγάλος ιεραπόστολος υπήρξε και ο όσιος Άνθιμος Κουρούκλης ο τυφλός, από την Κεφαλονιά.

Γεννήθηκε στο Ληξούρι της Κεφαλονιάς στα 1717 από την ευσεβή οικογένεια του ναυτικού Ιωάννη και της Αντζουλέττας Κουρούκλη – Ψωμά. Το βαπτιστικό του όνομα ήταν Αθανάσιος. Όντας παιδί ακόμη χτύπησε θλίψη της ζωή του, προσβλήθηκε από τη φοβερή, για την εποχή εκείνη, ασθένεια της ευλογιάς, η οποία τον τύφλωσε. Η ευσεβής μητέρα του εναπόθεσε τις ελπίδες της στο Θεό, η οποία προσευχόταν με θέρμη και κάνοντας σαρανταλείτουργα για την ίαση του παιδιού της. Ο Θεός άκουσε τις προσευχές της, κάποια μέρα σε λειτουργία στο ναό των Αγίων Αποστόλων στη Μονή Κορωνάτου, έγινε το θαύμα, ο μικρός Αθανάσιος ξαναβρήκε το φως του, την ώρα που ο ιερέας είπε: «Μετά φόβου Θεού πίστεως και αγάπης προσέλθετε»! Αυτό το θαύμα τον συγκλόνισε και αποφάσισε να αφιερωθεί στο Θεό, να Τον υπηρετήσει για τη μεγάλη ευεργεσία που έλαβε από Αυτόν!

Τα πρώτα γράμματά του τα έμαθε από τον ηγούμενο Άνθιμο, στην Ιερά Μονή της Αγίας Παρασκευής Λεπέδων, λίγο έξω από το Ληξούρι, δείχνοντας εξαιρετική επιμέλεια και φιλομάθεια.

Όταν ενηλικιώθηκε, ακολούθησε τον πατέρα του στο ναυτικό επάγγελμα. Όμως μέσα του έκαιγε η φλόγα να υπηρετήσει το Θεό. Γι’ αυτό έφυγε από τα καράβια και επέστρεψε στην Ιερά Μονή των Λεπέδων, κοντά στο σεβαστό του πνευματικό πατέρα και δάσκαλο, όπου ντύθηκε το μοναχικό σχήμα και πήρε το μοναχικό όνομα Άνθιμος. Εκεί, παρ’ όλο το νεαρό της ηλικίας του, έδειξε προχωρημένη πνευματική ωριμότητα και φάνηκαν ενωρίς οι αρετές του.

Στα 1747 αναχώρησε για το Άγιο Όρος, στη Μονή Ιβήρων, όπου έλαβε το Μέγα Αγγελικό Σχήμα. Τον συνεπήρε η αγία μορφή της Παναγίας της Πορταΐτισσας, προσευχόμενος μπροστά στην Ιερή Της Εικόνα, ώρες ολόκληρες. Αγρυπνούσε

νήστευε και μελετούσε θεοφιλή αναγνώσματα, αποκτώντας ικανότητα ιεροκήρυκα.

Μετά από καιρό αποφάσισε να βγει από το Άγιο Όρος, να στερηθεί ο ίδιος την ησυχία του Άθωνος και να κηρύξει το σωτήριο λόγο του Θεού στους υπόδουλους, κατατρεγμένους και ακατήχητους αδελφούς του. Διάλεξε τα νησιά του Αιγαίου πελάγους για το ιεραποστολικό του έργο. Επισκέφτηκε αρχικά τη Χίο, όπου εγκαταστάθηκε στο ναό της Αγίας Ματρώνας και δίδασκε ανελλιπώς για έναν χρόνο. Κατόπιν έφυγε για τη Σίφνο, την Πάρο, τη Νάξο, την Ίο και το Καστελόριζο, όπου δίδασκε με πάθος και φλόγα το λόγο του Θεού. Περνώντας από την Πάρο στη Σίφνο καταπράυνε, με την προσευχή του, μια φοβερή τρικυμία. Πλήθος πιστών έτρεχαν να ακούσουν τους εμπνευσμένους και αφυπνιστικούς λόγους του. Ταυτόχρονα ο ίδιος υποβάλλονταν σε αυστηρή άσκηση και πνευματικό αγώνα τελειώσεως.

Μετέβη και στους Αγίους Τόπους όπου προσκύνησε τα άγια προσκυνήματα και βάδισε στα θεοβάδιστα μέρη.

Επιστρέφοντας από τα Ιεροσόλυμα, στα 1759, πήγε στη Μεγίστη, όπου κήρυξε και έσωσε με προσευχή του το νησί, θαυματουργικά, από φοβερή ανομβρία. Εκεί έκτισε τη Μονή του Αγίου Γεωργίου.

Στα 1760 πήγε στην Αστυπάλαια, όπου και εκεί κήρυξε και έκτισε τη Ιερά Μονή της Παναγίας Πορταΐτισσας. κατά τρόπο θαυματουργικό, γεγονός που μαρτυρεί επιγραφή, η οποία βρίσκεται εντοιχισμένη στην είσοδο της Μονής. Σε αυτή τη Μονή έδωσε την ψυχή του. Ιδιαίτερη μέριμνά του υπήρξε η ιστόρηση της εικόνας της Παναγίας Πορταϊτισσας, για την οποία πήγε να την παραγγείλει και να τη φέρει από το Άγιον Όρος.

Ανέβηκε στη γνώριμή του Μονή των Ιβήρων και παρακάλεσε κάποιον μοναχό αγιογράφο να του ζωγραφίσει αντίγραφο της Παναγίας Πορταΐτισσας, προστάτιδας της αγιορείτικης αυτής Μονής. Ο μοναχός δεν ήταν πρόθυμος ικανοποιήσει το αίτημά του, προσποιούμενος τον πολυάσχολο. Τότε ο όσιος πήρε μια σανίδα, την ακούμπησε επάνω στη θαυματουργική εικόνα και, ω του θαύματος, αποτυπώθηκε η μορφή της στη σανίδα! Πήρε με ευλάβεια την εικόνα και την πήγε στην Αστυπάλαια και την έκανε εφέστια εικόνα της Μονής. Η Ιερή εικόνα σώζεται ως τα σήμερα, θεωρείται θαυματουργή και είναι η προστάτιδα της Αστυπάλαιας. Εκεί έμεινε πολλά χρόνια, κηρύττοντας και κάνοντας πολλά θαύματα. Κάποτε έσωσε το νησί από πληθώρα φαρμακερών φιδιών, τα οποία αποδεκάτιζαν ανθρώπους και ζώα!

Όμως οι εξοντωτικές περιοδείες του και η αυστηρότητα της άσκησής του

κλόνισαν την εύθραυστη υγεία του και κύρια άρχισαν τα προβλήματα με την όρασή του, την οποία εν τέλει έχασε τελείως. Αυτό όμως δεν τον εμπόδιζε να συνεχίζει την ιεραποστολή με τον ίδιο ζήλο, αν και αόμματος!

Στα 1766-67 έγινε ένας φοβερός σεισμός στην Κεφαλονιά. Αυτό τον οδήγησε να πάρει την απόφαση στα 1769 να γυρίσει στο Ληξούρι και να εγκατασταθεί στη Μονή των Λεπέδων, την οποία ανακαίνισε από τις ζημιές των σεισμών του 1766, με τις ευλογίες του Αρχιεπισκόπου Σωφρονίου Κουτούβαλη. Όταν αποπερατώθηκαν οι εργασίες και την επάνδρωσε, αποφάσισε να επισκεφτεί και άλλα μέρη, για να κηρύξει το λόγο του Θεού, με ορμητήριο τη Μονή των Λεπέδων.

Περιόδευσε κηρύττοντας και θαυματουργώντας σε πολλά μέρη. Τα έτη 1770, 1773 και 1775 ιδρύει αντίστοιχα τις Ι. Μονές του Αγίου Αντωνίου στα Σφακιά της Κρήτης, του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου στο Λιβάδι των Κυθήρων και της Ζωοδόχου Πηγής στη Σίκινο των Κυκλάδων.

Σε ηλικία 55 ετών, τσακισμένος από τη σκληρή ασκητικότατα, που υπέβαλλε τον εαυτό του, αλλά και από τη σκληρή δουλειά, ασθένησε από ίκτερο και κοιμήθηκε ειρηνικά στις 4 Σεπτεμβρίου 1781 στη Μονή των Λεπέδων. Εκεί σώζεται ως σήμερα το σπήλαιο, όπου προσευχόταν. Θεωρείται ο προστάτης άγιος της Αστυπάλαιας.

Στις 30 Σεπτεμβρίου 1974, κατόπιν ενεργειών των Μητροπολιτών Λέρου και Κεφαλληνίας, το Οικουμενικό Πατριαρχείο τον κατέταξε στη χορεία των αγίων της Εκκλησίας μας. Η μνήμη του τιμάται την ημέρα της κοιμήσεώς του, στις 4 Σεπτεμβρίου.